

Soma kifunqu kifuatacho kwa makini. Kina nafasi 1 mpaka 15. Kwa kila nafasi, umepewa

majibu manne. Chagua jibu lifaalo zaidi kati ya vale uliyopewa.

Aliyekupa kiti ndiye aliyenipa _____ 1 _____ ni _____ 2 _____ tuliyoachiwa na watangulizi _____ 3 _____
Inatufunza _____ 4 _____ na kile tulicho nacho na _____ 5 _____ yake tumshukuru Mungu.

Binadamu hawawezi _____ 6 _____. Wanaweza _____ 7 _____ na vidole ambavyo ni _____ 8 _____ na vifupi,
vyembamba na vinono. Ukibarikiwa, heri _____ 9 _____ na kama ni lazima uongee _____ 10 _____ kuwa na
hekima. Kamwe usisahau kuwa ulimi hauna _____ 11 _____. Mazungumzo _____ 12 _____ ya leo yaweza kuwa ndicho
13 _____ chake cha _____ 14 _____ kesho. Usiwe na _____ 15 _____ kwa yeyote. Kumbuka mpanda ngazi hushuka.

1. A. ubao	B. kumbi	C. jiwe	D. kibago
2. A. msemu	B. methali	C. semi	D. ubishi
3. A. yetu	B. zetu	C. wetu	D. wale
4. A. tusijiringe	B. tusifurahie	C. tusipende	D. tusinge
5. A. baada	B. baadaye	C. badala	D. baada ya
6. A. kulingana	B. kutoshana	C. kupendana	D. kutoshanishwa
7. A. kufananishwa	B. kuvananishwa	C. kufanana	D. kukaribiana
8. A. ndefu	B. refu	C. virefu	D. kirefu
9. A. ukimye	B. unyamaze	C. unyamase	D. ukakimye
10. A. unabudi	B. huna budi	C. budini	D. utakuwa na budi
11. A. mfupa	B. adabu	C. siri	D. meno
12. A. zako	B. wako	C. yako	D. lako
13. A. chambo	B. kiama	C. chanzo	D. chano
14. A. kuchekwa	B. kucheleva	C. kushekwa	D. kushekelea
15. A. tharau	B. dharau	C. madharau	D. matharau

Kutoka swali la 16 mpaka 30, jibu kulingana na maagizo.

16. Ni nini kinyume cha:

Kijana alilia kwa huzuni?

- A. Msichana alicheka kwa furaha
- B. Kijana hakulia kwa huzuni
- C. Mvulana alilia kwa huzuni
- D. Mzee alicheka kwa furaha

17. Asilimia nukta nane ni:-

- A. 80%
- B. 0.8%
- C. 8%
- D. 8.0%

18. Ng'ombe huyu ni mpole _____ yule

- A. kumliko
- B. kukuliko
- C. kuiliko
- D. kuliko

19. Kamba, inayoning'inizwa darini kwa kuwekea chungu ili kuhifadhi chakula ni:-

- A. Masizi
- B. Susu
- C. Utandu
- D. Uteo

Ni nini wingi wa:-

20. Mkunga alimvua mkunga

- A. Mikunga waliwavua wakunga
- B. Mikunga alimvua wakunga
- C. Wakunga waliwavua mikunga
- D. Mikunga waliwavua mikunga

Tumia kiunganishi kifaacho

21. Amenunua ndege _____ gari

- A. lau
- B. kefu
- C. bighairi ya
- D. mithili

22. Yapi si maelezo sahihi kuhusu matumizi ya 'ni'?

- A. Hutumiwa pamoja na kihusishi 'ndani ya'
- B. Hutumika kama kihusishi
- C. Hutumiwa kama kiulizi
- D. Hutumika kushurutisha kwa wingi

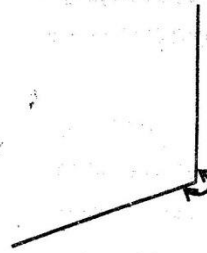
23. Neno lipi haliambatani na mengine?

- A. Tarakilishi
- B. Darubini
- C. Uyoka
- D. Dohani

24. Wakati baina ya saa sita na saa tisa ni:-

- A. alfajiri
- B. alasiri
- C. aduhuri
- D. machweo

25. Tambua umbo hili

- A. Pembe kali
- B. Pembe kuu
- C. Pembe butu
- D. Hilali

26. Nomino kiwavijeshi iko katika ngeli gani?

- A. I - ZI
- B. LI - YA
- C. KI - VI
- D. A - WA

27. Utamwitaje mke wa mjomba wako?

- A. Halati
- B. Mkazahau
- C. Mkaza ami
- D. Shangazi

28. Nusu maradufu ni:-

- A. $\frac{1}{4}$
- B. 1
- C. $\frac{1}{2}$
- D. 0

29. Nyambua kitenzi hiki katika kauli ya kutendesha

Lewa:-

- A. Levy a
- B. Lewesha
- C. Lelewa
- D. Elewa

30. **Kamilisha methali**

_____ wakunga na uzazi ungalipo

- A. Msiwavue
- B. Msitukane
- C. Msiwapende
- D. Uwabeze

Soma shairi lifuatalo kwa makini kisha

ujibu maswali

Kila uchao twalia, janga lilotukabili,
Twanyong'onyea twalia, na machozi fulufuli
Rabuka twakulilia, twepushie janga hili,
Jamani tufanye nini, UKIMWI watumaliza!

Ukimwi umeenea, dunia bila kibali,
Afrika na Ulaya, wa'bali wasikubali,
Waja umewatifua, wa aina kila hali,
Jamani tufanye nini, UKIMWI watumaliza!

Nyika ndizo humia, wapiganapo wawili,
Tusokuwa na hatia, matokeo twakabili,
Wazazi wametufia, tumebaki bila hali,
Jamani tufanye nini, UKIMWI watumaliza!

Mayatima twabakia, tusokuwa na watunza,
Hatuna wa kutukuza, wala nguo kununua,
Kisha tunarandaranda, mapipani kuokota,
Jamani tufanye nini, UKIMWI watumaliza!

Vijana ninauliza, lijibuni swali hili,
Vijana twategemewa, viongozi wa upili,
Ni vipi tutaongoza, msingi wa hii hali,
Jamani tufanye nini, UKIMWI watumaliza.

Tamati nimefikia, ninalia bila hali,
Ukimwi unafagia, yeyote bila kujali,
Watuacha tukilia, pasipo na kutujali,
Jamani tufanye nini, UKIMWI watumaliza!

31. Shairi la aina hii huitwaje?

- A. UKIMWI
- B. Tarbia
- C. Tabia
- D. Tathlitha

32. Katika ubeti wa kwanza, mshororo
"Twanyong'onyea twalia, na machozi fulufuli,"
waitwaje?

- A. Mleo
- B. Mloto
- C. Mwandamizi
- D. Mwanzo

33. Bainisha mleo katika ubeti wa tano.

- A. Vijana ninauliza, lijibuni swali hili,
- B. Yeyote bila kujali.
- C. Ni vipi tutaongoza, msingi wa hii hali,
- D. Ukimwi watumaliza.

34. Mwandamizi katika ubeti wa tatu ni:-

- A. Wapiganapo wawili
- B. Tusokuwa na hatia
- C. Hatujapewa
- D. Wazazi wametufia, tumebaki bila hali,

35. Katika ubeti wa nne, kipande 'wala nguo
kununua' chaitwaje?

- A. Utao
- B. Ukwapi
- C. Mwandimizi
- D. Mloto

36. Mshairi anaomba nini katika mshororo wa tatu ubeti wa kwanza?

- A. Mola awaepushe na janga hili
- B. Ukimwi usiwamalize waja wengi
- C. Dawa za kupunguza makali
- D. Mungu awaepushe na janga la UKIMWI

37. Wito upi unaotolewa kwa vijana katika ubeti wa tano?

- A. Wanaulizwa swali
- B. Vijana wanategemewa kuongoza siku zijazo
- C. Vijana hawataongoza
- D. Wasome kwa bidii

38. Ugonjwa huu unaua akina nani?

- A. Wagonjwa
- B. Kila insi
- C. Vijana
- D. Wazee

39. Ni kipi si kisawe cha neno lililopigiwa mstari?

- A. Kubali
- B. Ruhusa
- C. Idhini
- D. Ridhaa

40. Methali ipi inaafikiana na ubeti wa nne?

- A. Usiache mbachao kwa msala upitao
- B. Mti mkuu ukigwa wana wa nyuni huyumba
- C. Wema hauzi
- D. Chovya chovya humaliza buyu la asali

Soma ufahamu ufuatao kisha ujibu maswali nambari 41 - 50.

Naliaka, binti mdogo mdogo hivi, alitamani kujua Kiswahili. Alishindwa aanzie wapi amalizie wapi. Kwake Kiswahili kilikuwa usiku wa giza. Huo ni usiku wa wahenga kwamba jambo usilolijua ni usiku wa giza. Kutokana na waadhi wa penye nia pana njia, alimwendea mwalimu wake wa Kiswahili, Bwana Ketole, kumtaka ushauri. Naam, auguaye huaguliwa. Mwalimu alimpa nasaha, maelekezo na njia mahususi za kujifunza lugha ya Kiswahili.

Mwalimu alimwelekeza jinsi ya kujifunza ufasaha na sarufi kwa kuanzia kwenye ngeli. Baada ya kujifunza ngeli kwa ngeli aliweza kutunga sentensi za neno moja moja. Alipohitimu hatua hiyo, alitunga sentensi fupi fupi na hatimaye sentensi ndefu ndefu za mseto. Maendeleo pia yalikuwa ni matatizo ya aina yake lakini yalitatuliwa kwa kumshauri Naliaka asomesome maandishi ya Kiswahili, hasa Kiswahili aula.

Atafutaye hachoki akichoka keshapata. Naliaka hakuchoka hata baada ya kupata kiasi hicho. Kwani alijua fika kwamba, elimu ni bahari, haina kikomo. Kisha akakumbuka kuwa atangaye sana na jua hujua. Maadili hayo ndiyo yaliyomfikisha Naliaka katika kilele cha upeo wa kufuzu na kufaulu katika kujifunza lugha ya Kiswahili. Ama kweli, Naliaka kuvuna ni mfano halisi wa kuigwa na kuigika.

41. Naliaka alitamani
- Kujua Kiswahili
 - Kujifunza Kiswahili
 - Kumwuliza mwalimu maswali
 - Lugha ya maswali
42. Awali Naliaka alikuwa na tatizo gani kuu katika hamu yake ya kudurusu Kiswahili?
- Hakuwa na mwalimu
 - Hakujua mbinu za kuanza kujifunza
 - Aliogopa kumwuliza mwalimu maswali
 - Jambo usilolijua ni usiku wa giza
43. "Auguaye huaguliwa" ni sawa na
- Mficha uchi hazai
 - Mtaka yote hukosa yote
 - Haba na haba hujaza kibaba
 - Tamaa mbele mauti nyuma
44. 'Kuona neno ndiko kulijua neno' huku hutusaidia katika kuelewa:-
- Sarufi
 - Sentensi
 - Maendelezo
 - Ngeli
45. Katika kujifunza ufasaha, Naliaka alishauriwa aanze kutalii
A. Sarufi	B. Maendelezo
C. Vivumishi	D. Ngeli
46. Katika taarifa hii, Naliaka ni mfano wa wanafunzi
- Wazembe
 - Wenye tamaa
 - Wenye nia
 - Wenye akili
47. Kuelewa kwa mwanafunzi huonekana
- Anapouliza maswali
 - Anapovumilia
 - Anapopita mtihani
 - Anapojifunza kwa bidii
48. Kauli 'atafutaye hachoki' inarejelea nini?
- Masomo ya Kiswahili
 - Bidii za kupita mtihani
 - Anayejifunza hakati tamaa
 - Ukitafuta hutachoka
49. Vinavyochangia katika kufaulu kwa mwanafunzi kujifunza si pamoja na:-
- Subira
 - Stahamala
 - Uvumilivu
 - Faraja
50. Ni muhimu siku zote kujga
- Kila kitu
 - Mafunzo yoyote ya Kiswahili
 - Tabia ya wakubwa wetu
 - Matendo mema ya maadili